

Maria Meissner

WSPÓŁCZESNE ASPEKTY WYCHOWANIA DO CZYSTOŚCI

W dzisiejszych czasach wychowanie do czystości powinno obejmować przywrócenie znaczeń niektórym pojęciom, ustalenie definicji z zakresu relacji międzyludzkich oraz odkłamanie pewnych mitów obecnych w powszechnej świadomości. Wychowanie to powinno opierać się na wartościach (*wartość - trwała relacja z tym, co rozpoznane jako prawda a wybrane jako dobro*) przyjętych w sposób hierarchiczny tzn. uznaniu hierarchii wartości. Jest to najistotniejszy element wychowania a szczególnie wychowania do czystości.

Obecnie najpowszechniejszym mitem jest równouprawnienie przyjęte jako bezpośrednie odczytanie znaczenia słowa z wszystkimi negatywnymi konsekwencjami. To równouprawnienie dotyczy również dzieci, którym zabrano możliwość poruszania się w przestrzeni ich pojęć, emocji i zabaw, w zamian dając możliwość uczestniczenia w często brutalnym życiu dorosłych. Równouprawnienie i obecne małe mieszkania zlikwidowały *tereny* dzieci i młodzieży z wszystkimi negatywnymi skutkami. Dawniej były sprawy przeznaczone wyłącznie dla dorosłych, w ten sposób chroniono dzieci uznając ich niedojrzałość emocjonalną. Obecnie czas spędzany przed telewizorem i powszechność ciągłego oglądania programów bez selekcji i cenzury oraz bezpośrednie uczestniczenie dzieci w życiu dorosłych i na sposób dorosłych uniemożliwiają prawidłowy rozwój emocjonalny i ustalenie właściwej hierarchii wartości. Zapomniano również, że czas dorastania jest czasem dochodzenia do dorosłości i dotyczy osób niedorosłych. Natomiast równouprawnienie rozumiane jako czynienie tego samego w odniesieniu do osób różnej płci jest wielką pułapką. Zakłada bowiem, nieistnienie różnic między płciami w reakcjach, oczekiwaniach i skutkach. To znaczyłoby, że obie płcie funkcjonują tak samo. Wydawałoby się, że szkoła koedukacyjna umożliwi identyfikację różnic i zachowań charakterystycznych, czy przynależnych płci. Zamiast rozróżnienia nastąpiła unifikacja obejmująca nie tylko ubiór, lecz również zachowanie.

Następnym mitem jest znalezienie swojej drugiej połówki. Trzeba szukać aż się znajdzie. Dlaczego jest to zwodnicze? Dlatego, że, niestety, sposób szukania się zmienił i konsekwencje takiego szukania są inne. Dawnej przy wyborze współmałżonka często decydujące znaczenie mieli rodzice, którzy brali pod uwa-

gę wiele czynników, kierując się dobrem dziecka. Obecnie następuje niewłaściwa interpretacja tego mitu. Młodzi uważają, że skoro jesteśmy dla siebie stworzeni, to na pewno nam się powinno powieść i odniemiemy sukces w naszym związku. Czyli Opatrzność powinna nad nami czuwać, a nam wystarczy dobra wola. Te elementy nie mogą być podstawą wyboru współmałżonka i miarą sukcesu małżeństwa. Obecnie istnieją bardzo wysokie wymagania w stosunku do partnera, większe niż dawniej. Rodzina przestała spełniać wiele swoich funkcji, jest zatimizowana.

Wielopłaszczyznowe kontakty wielopokoleniowej rodziny rozbudowane również wszerek dawały poczucie bezpieczeństwa i oparcie. Obecnie tego wszystkiego oczekuje się od jednej osoby, która nie może temu sprostać. Marzeniem młodych jest jeden partner na całe życie. Jednakże uważają, że jest to model nierealizowalny. Konsekwencją tego jest brak starań, aby uczynić to możliwym. Niestety bardzo często istniejące małżeństwa nie dają pozytywnego przykładu (patrz: *statystyka rozwodowa*). Przyglądanie się wielu małżeństwom, często owocuje stwierdzeniem, że miłość po ślubie się kończy, więc po co zawierać małżeństwo. Istnieje wielka potrzeba dawania świadectwa atrakcyjności trwałego związku. Wyraźnie postrzegana jest w naszym czasie wartość stałego partnera. Zapomina się jednak często, że jest to niemożliwe bez sakramentu małżeństwa, który bywa czasami traktowany tylko obrzędowo. Podstawowe znaczenie ma świadomość bycia z sobą na całe życie bez możliwości odwrotu, bo wówczas ponosi się wiele trudu w celu rozwiązywania konfliktów. W układzie związku bez deklaracji nierozwiązywalności powstające konflikty rozwiązuje się przez rozstanie (*rozwód*). Chęć zagwarantowania sobie sukcesu w trwałym związku wprowadziła metodę prób i błędów. Sprawdzanie czy pasujemy do siebie, oczywiście również albo przede wszystkim seksualnie. Zastąpiono *bycie* z drugim człowiekiem współżyciem seksualnym. Szybka bliskość seksualna powoduje olbrzymie tragedie rozstań, uprzednio dotyczące tylko małżeństw. Zapomina się o ciągłości doświadczeń, uważając, że w każdej chwili można wszystko zacząć od początku. Dramatem współczesnego młodego pokolenia jest brak umiejętności budowania więzi. Poprzednio w takie umiejętności wyposażała rodzina. Dzisiaj przez wspomniany wyżej brak szerokich kontaktów rodzinnych i pracę obojga rodziców, nastąpiło przeniesienie dużej części funkcji wychowawczych poza rodzinę. Najbliższe otoczenie przestało mieć decydujący wpływ na wychowywanie młodego pokolenia, ale również często dobrowolnie zrezygnowało z tego obowiązku, rozgrzeszając się z odpowiedzialności. Kryzys wszelkich autorytetów spowodował olbrzymi wpływ rówieśników na tworzenie się modelu zachowań młodych ludzi.

W wychowaniu do czystości ważnym elementem jest informacja o czasie dojrzewania obejmująca nie tylko biologię lecz również dojrzewanie emocjonalne (z *uwzględnieniem poszczególnych etapów niekoniecznie związanych z wiekiem*) oraz dojrzewanie społeczne.

Koniecznością dzisiejszego czasu jest przypominanie definicji pojęć etycznych i przywoływanie hierarchii wartości. Obecnie często przyjmuje się, że moralne jest to, co przyjemne. W związku z tym, wartością stało się doznanie seksualne a dziewictwo utraciło swoją *cenę*. Czas czystości, czyli dziewictwa, jest czasem da-

rowanym na poznanie siebie i własnych reakcji związanych z istnieniem w płci. Jest czasem uczenia się okazywania uczuć w sposób nieseksualny. W różnych sytuacjach małżeńskich często wyrazem miłości jest milczenie seksualne. Jak możliwe jest to w sytuacji, kiedy młody człowiek nie nauczył się żyć ze swoim popędem seksualnym i nie kontroluje tego swoją wolą - *czego się Jaś nie nauczył...?*

Nastąpiła bardzo negatywna zmiana postrzegania wartości kobiety. Współcześnie wartość kobiety mierzona jest przez pracę zawodową, a nie macierzyństwo i wychowywanie dzieci. W związku z tym kobiety dążą do bycia dobrym pracownikiem, a nie dobrą matką.

Bardzo istotną sprawą w wychowaniu do czystości jest poczucie własnej wartości. Wszystkie programy przeciw uzależnieniowe obejmują budowanie poczucia własnej wartości. Świadomość własnej wartości likwiduje przymus grup rówieśniczych oraz ułatwia wytrwanie w przyjętych wartościach wbrew grupom nacisku.

Nie można mówić o czystości bez ustalenia jak obecnie powinno się interpretować wierność. Wierność można zastąpić właściwie tylko jednym słowem w miarę dokładnie oddającym jego treść, a mianowicie STAŁOŚĆ. We współczesnej cywilizacji ciągłych zmian i szybkiego postępu technicznego stałość utraciła dawną wartość i wręcz postrzegana jest negatywnie, jako nieumiejętność przystosowania się. Obrażliwe jest powiedzenie komuś, że nie myśli *po nowemu*, że się *zastał*. Wierność wymaga również wierności słowu, a przecież obecnie słowo przestało mieć jakiegokolwiek znaczenie, chociażby słowo honoru. Dawniej konsekwencją niedotrzymania słowa był uszczerbek na honorze. Spójrzmy obecnie na życie polityczne, na parlament. Jak wygląda dotrzymanie słowa, obietnic? Obecnie wierność jest na jakiś czas. Dopóki jesteśmy z sobą, to jesteśmy sobie wierni. Rozstajemy się i jesteśmy wierni innej osobie. Ponownie się rozstajemy i znowu jesteśmy wierni. Obecnie, tak jak dawniej, wierność obejmuje również czas wstecz. Biorąc pod uwagę czas inkubacji wirusa HIV jest to chociaż 12 lat wstecz.

Współcześnie człowiek jest w stanie dokonać wielkiego wysiłku jeżeli widzi w tym swój interes. Na pewno takim interesem jest sukces w małżeństwie. Tylko ten sukces można osiągnąć posiadając pewne umiejętności: rozwiązywania konfliktów, sztukę przyjaźni, wierności, wreszcie miłości. Miłości pojmowanej nie jako uczucie, które mija lecz jako postawa według definicji św. Pawła (*Hymn o miłości z Listu do Koryntian*). Statystyka i praktyka mówią, że jest to trudne, dlatego do sakramentu małżeństwa przypisane są specjalne łaski, z których często młodzi małżonkowie nie korzystają. Nie ma przykładów rozwodów w małżeństwach głęboko wierzących mimo, że również one przeżywają trudności. Podstawowe znaczenie w wychowaniu do czystości ma autentyczna wiara i życie sakramentami. Bez uwzględnienia pogłębionych relacji z Bogiem współczesne wychowanie do do czystości nie jest możliwe.